

Leszek Robert
MOCZULSKI

PLAN
STABILIZACJI
GOSPODARKI

KONFEDERACJA
POLSKI
NIEPODLEGŁEJ

K O M U N I K A T

Przedstawiany opinii publicznej w Polsce Plan Stabilizacji Gospodarczej, opracowany przez Zespół Ekonomiczny Konfederacji Polski Niepodległej, powołany przez Kierownictwo Akcji Bieżącej KPN.

Plan Stabilizacji Gospodarczej miał być ogłoszony w lipcu 1981 roku. Ponowne aresztowanie członków Kierownictwa KPN - Leszka Moczulskiego, Romualda Szeremietiewa i Tadeusza Stańskiego w dniu 9 lipca 1981 roku skomplikowało znacznie prace nad przygotowaniem Planu Stabilizacji Gospodarczej. Zakończony on został dopiero z początkiem września br.

Plan Stabilizacji Gospodarczej jest rozwiązaniem przeciwnym wobec programu rządowego - przygotowanego przez PZPR i przyjętego przez władze państwowe PRL.

Program rządowy przewiduje:

1. Obciążenie społeczeństwa wszystkimi kosztami kryzysu, przy ochronie interesów władzy i rządzącej ekipy.
2. Dalsze pogarszanie się sytuacji gospodarczej kraju.
3. Pozorną reformę gospodarczą przy zachowaniu wyłączności władz państwowych i organów PZPR do kierowania gospodarką.
4. Niedopuszczenie do istotnych reform politycznych.
5. Utrzymywanie społeczeństwa w stanie zniewolenia i niedostatku.

Plan Stabilizacji Gospodarczej przewiduje konkretne działania zmierzające do:

1. Ochrony społeczeństwa przed ponoszeniem wszystkich kosztów kryzysu i obciążenie nimi władz państwowych i środowisk dotychczas politycznie uprzywilejowanych.
2. Szybkiej aktywizacji wszystkich dziedzin gospodarki narodowej prowadzącej do powstrzymania inflacji i uzyskania wyraźnej poprawy już w 1982 roku.
3. Przeprowadzenie reformy gospodarczej, zapewniającej należyte wykorzystanie gospodarki narodowej oraz oddanie jej w ręce społeczeństwa.
4. Przeprowadzenie niezbędnych reform politycznych.
5. Poprawy moralnych i materialnych warunków bytowania społeczeństwa.

Plan Stabilizacji Gospodarczej nie rozstrzyga, jaką politykę gospodarczą należy prowadzić. Przewiduje on tylko stworzenie ram, w których będzie możliwe prowadzenie tylko takiej polityki gospodarczej, która będzie zgodna z prawami ekonomicznymi i służyła interesowi społeczeństwa.

W dyskusji na temat wyboru tej polityki opowiadamy się za programami, przewidującymi wyjście z kryzysu przede wszystkim w oparciu o własne siły, przy wykorzystaniu nowych impulsów produkcyjnych uzyskanych przez dalsze radykalne ograniczenie inwestycji, ograniczanie wytwórczości społecznie jałowej oraz maksymalne wykorzystanie zasobów, inicjatywności i aktywności gospodarczej całego społeczeństwa; nakłady powinny być zwiększone zwłaszcza w rolnictwie, aby uzyskać znaczny wzrost jego produktywności. Warunki niezbędne dla realizacji takiego programu zapewnia Plan Stabilizacji Gospodarczej.

Podstawowe wyliczenia dotyczące etapów realizacji Planu Stabilizacji Gospodarczej przeprowadzone zostały w maju i czerwcu 1981 r. Przyjęto wówczas, że optymalnym rozwiązaniem jest przeprowadzenie Planu w okresie od 1 października 1981 r. do 31 grudnia 1982 r.

Aresztowanie Leszka Moczulskiego opóźniło ostateczne opracowanie i ogłoszenie Planu Stabilizacji Gospodarczej. Obecne terminy podane w Planie są już spóźnione; całość należałoby w zasadzie przesunąć w czasie o kwartał. Zachowujemy te terminy jako orientacyjne. Unależniłoby się fakt, że działania władz powodują, że czas w którym należałoby rozpocząć uzdrawianie gospodarki polskiej, jest bezpowrotnie stracony.

Centralne Kierownictwo Akcji Bieżącej
Konfederacji Polski Niepodległej

PLAN STABILIZACJI GOSPODARKEJ

Polska znalazła się na progu całkowitej katastrofy gospodarczej. Rządząca PZPR nie jest w stanie stworzyć spójnego wewnętrznie, konkretnego programu zamowienia rozpadu ekonomiki i powstrzymania chłodu, głodu i niedostatku. Kierująca krajem, wyobcowana z narodu grupa dąży do utrzymania swoich monopolistycznych pozycji, do ponownego doprowadzenia społeczeństwa do roli posłusznej siły roboczej oraz do obciążenia narodu kosztami zawinionego przez PZPR kryzysu.

Porzucenie katastrofy gospodarczej jest tak wielkie, że z podjęciem natychmiastowych, zdecydowanych kroków zasadniczych n i e w o l n o" już nikomu zwlekać. Ponieważ przekonani jesteśmy, że tylko świadome działanie całego narodu może odwrócić grożącą Polsce klęskę - przedstawiamy społeczeństwu Plan Stabilizacji Gospodarki. Zawiera on projekt zespołu działań, mieszczących się całkowicie w prawnych, społecznych i gospodarczych ramach ustrojowych PRL i możliwych do realizacji w okresie przejściowym tj. jeszcze w czasie, gdy monopol władzy politycznej w państwie pozostaje w rękach PZPR.

Założeniem naczelnym PSG jest powstrzymanie kryzysu gospodarczego i stabilizacja ekonomiki narodowej na poziomie zapewniającym niezbędne warunki bytowania całego społeczeństwa polskiego. Chodzi więc o zbudowanie podstawy, na której będzie można oprzeć późniejszy rozwój gospodarczy kraju. Cel ten trzeba osiągnąć działając zgodnie z prawami gospodarczymi i zasadami moralnymi, a w szczególności nie obciążając społeczeństwa całkowitymi kosztami kryzysu i reformy.

Czas najwyższy, aby reformę gospodarki przeprowadzić tylko w jednym celu: niech nasz wspólny majątek zacznie rzeczywiście i w pełni służyć społeczeństwu, a przeprowadzenie reformy niech odbywa się w sposób niczym nie pogarszający warunków bytowania Polaków, a szybko przynoszący poprawę.

Cele PSG i natury są ograniczone do samego powstrzymania kryzysu i stabilizacji gospodarki. Plan powinien być wykonany w ciągu 15-tu miesięcy prowadząc do następujących bezpośrednich rezultatów:

1. sanacja gospodarki narodowej,
2. likwidacja inflacji,
3. pełne wykorzystanie społecznych, technicznych i kapitałowych możliwości produkcyjnych gospodarki narodowej przy eliminacji pracy pozornej i działań ekonomicznie szkodliwych,
4. stworzenie warunków do pełnej inicjatywności i aktywizacji gospodarczej społeczeństwa,
5. zapewnienie swobody należytego rozwoju wszystkich sektorów gospodarki narodowej w granicach zakreślonych im przez prawo i potrzeby społeczne,
6. zerwanie z wszelkimi ograniczeniami doktrynerskimi, krępującymi gospodarkę,
7. nacjonalizacja, a więc rzeczywiste oddanie w ręce społeczeństwa całości gospodarki podporządkowanej dotychczas władzom państwowym i administracyjnym,
8. osiągnięcie stanu wstępnej równowagi gospodarczej, opartej o takie tempo wzrostu produktywności gospodarki narodowej, które przewyższy tempo wzrostu potrzeb społecznych

Uzyskanie powyższych celów możliwe będzie tylko w warunkach zmiany klimatu politycznego, co wymaga zdecydowanego postępu na drodze demokratyzacji PRL. Dlatego też integralną częścią PSG są reformy polityczne przywracające prawa obywatelskie.

Jest w Polsce dość środków, dość siły materialnej i moralnej, aby wyprowadzić kraj z kryzysu.

Posiadamy bogate złoża surowców: zasoby węgla, miedzi i siarki umieszczają nas w czołwie światowej. Mamy urodzajną ziemię, zdolną wytworzyć dwukrotnie więcej ludzi niż obecnie żyje w Polsce. Nasz przemysł wykorzystuje ledwie w dwóch trzecich swoje moce produkcyjne. W rękach prywatnych znajduje się ponad 3 miliardy dolarów nie użytkowanych gospodarczo

Dysponujemy wykształconą kadrą specjalistów, których większość jest oderwana od pracy produkcyjnej. Społeczeństwo polskie jest pracowite i ofiarne, pełne inicjatywy i zdolności organizacyjnych, ale jego aktywność zduszono. Te nasze walory należy wreszcie wykorzystać dla nas samych.

Skoro PZPR nie jest w stanie wydiwnić gospodarki z katastrofy, którą rządząca elita władzy przez dziesięciolecie przygotowywała - sami Polacy muszą świadomie i w sposób skoordynowany podjąć ten trud. Minimalnym obowiązkiem władzy jest nie przeszkadzać dziełu ratowania gospodarki - jeśli nie może, nie potrafi, czy nie chce dopomóc. Minimalnym obowiązkiem wszystkich Polaków jest podjęcie skutecznej samoobrony gospodarki narodowej i godziwych warunków bytowania we własnej Ojczyźnie...

1. Działania oszczędnościowe - celem powstrzymania inflacji

Warunkiem powstrzymania kryzysu gospodarczego jest zahamowanie inflacji. Władze PRL pragną to uczynić kosztem społeczeństwa; taki manewr, pogłębiający stan niesprawiedliwości społecznej, jest zarazem niemoralny i nieskuteczny ekonomicznie. Planowane podwyżki cen oraz ograniczenia zatrudnienia /bezrobocie/ pogorszyłyby jeszcze bardziej warunki bytowania ludzi pracy, a zarazem spowodowałyby dalszy spadek produkcji oraz powiększenie się inflacji. Jedynym wyjściem, uzasadnionym moralnie, społecznie i ekonomicznie jest dokonanie zasadniczych oszczędności kosztem nadmiernie rozbudowanego, często zbędnego, a nawet szkodliwego aparatu władzy, oraz tych warstw i grup obywateli, którzy ponoszą współodpowiedzialność za spowodowanie kryzysu, najmniej cierpiąc od jego skutków.

1. Oszczędności budżetowe. Należy natychmiast i w sposób drastyczny ograniczyć wydatki z budżetu centralnego i terenowych na finansowanie resortów-ministerstw i urzędów centralnych oraz terenowych organów administracyjnych wszystkich szczebli. Nieznajęcego środki budżetowe należy pozostawić jedynie resortom: zdrowia, opieki społecznej, oświaty, nauki i kultury, a także obrony narodowej - przy równocześnie zmienionej strukturze wewnętrznej ich wydatków tak, aby przynajmniej o 30% znalazły koszty ich funkcjonowania, a odpowiednie powiększone zostały środki ich działalności merytorycznej. Co do pozostałych resortów i organów - konieczne jest:

a. redukcja wydatków budżetowych organów władzy państwowej i terenowej /rząd i podległe mu instytucje, urzędy wojewódzkie, miejskie, dzielnicowe i gminne/ - średnio o 50%

b. likwidacja wszystkich resortów przemysłowych i podległych im instytucji w tym również sąjednoczeń / z wyjątkiem tych, które z racji potrzeb gospodarczych przekształcone zostaną w samorządne, samofinansujące się przedsiębiorstwa/. Utworzone na ich miejsce Ministerstwo Finansów i Gospodarki może otrzymać do swojej dyspozycji nie więcej niż 10% łącznego budżetu zlikwidowanych resortów.

c. zmniejszenie liczebności polskiego personelu za granicą o 50%, wydatków na utrzymanie polskich pałeczek za granicą - o 70%.

d. likwidacja wszystkich radiostacji zagłuszających oraz programów nadawanych w językach obcych - z wyjątkiem regionalnych programów w języku ukraińskim, białoruskim i litewskim, nadawanych dla obywateli polskich tych narodowości i na ich życzenie oraz zmniejszenie o 80% wydawnictw w językach obcych.

e. likwidacja wydatków budżetowych, jakie niektóre resorty przeznaczają na utrzymanie instytucji i struktur, nie będących ich prawną częścią, a wykorzystywanych dla ułatwienia wypełniania ich obowiązków. /Przykładowo, taką strukturą jest ORMO, finansowane ze środków budżetowych MZW./

2. Likwidacja dotacji. Zwłaszcza w ostatnim dziesięcioleciu rozrósł się do niebывalnych rozmiarów system budżetowych wypłat i dotacji, stanowiący w istocie formę przechwytywania przez środowiska rządzące części dochodu narodowego. Konieczne jest:

a. likwidacja wszelkich dopłat, subwencji, dotacji i bezpłatnego używania państwowego majątku trwałego wszystkim partiom i stronnictwem politycznym, związkom, stowarzysze-

nion i towarzystwom - z wyjątkiem stowarzyszeń wyższej użyteczności /jak PCK/, których lista powinna być na nowo określona pod nadzorem społecznym.

b. likwidacja wszelkich specjalnych uprawnień dla funkcjonariuszy wymienionych wyżej organizacji, a zwłaszcza tych, które równają ich z pracownikami państwowymi /np. zniżki na bilety PKP/.

c. w miarę osiągnięcia samorządności przez przedsiębiorstwa uspołecznione, likwidacja wszelkich dopłat i dotacji ze strony państwa. Nie dotyczy to dopłat mających na celu utrzymanie cen detalicznych podstawowych środków egzystencji, których wysokość gwarantowana jest przez państwo.

d. likwidacja wszystkich form pomocy dla innych państw oraz niepolakich organizacji, partii i ruchów działających poza granicami PRL. Dopuszczalne a nawet konieczne jest natomiast udzielenie pomocy ofiarom głodu i klęsk żywiołowych - na całym świecie - w granicach określonych potrzebami cierpiących i możliwościami polskimi.

2. Rewindykacja zawłaszczonego majątku państwowego. Na przestrzeni minionych 37 lat bezprawnie i wbrew interesowi społecznemu władze państwowe przekazały partiom i stronom otworem politycznym, związkom, stowarzyszeniom oraz osobom prywatnym nieodpłatnie bądź w pozorowaną, formalną tylko zapłatą - państwowy majątek trwały i ruchomy. Konieczny jest zwrot tego majątku, a w wypadku jego zniszczenia - zwrot jego równowartości; co do przekazanych nieodpłatnie przedsiębiorstw - niezbędna jest również rewindykacja ich środków w szczególności należy:

a. odebrać na rzecz skarbu państwa wszystkie nieruchomości państwowe, bądź upaństwowione, czy skomunalizowane, a także nieruchomości zakupione bądź wybudowane przy istotnej pomocy finansowej państwa. Dotychczasowi użytkownicy mogą nadal korzystać z zajmowanych nieruchomości pod warunkiem uiszczenia zryczałtowanego czynszu za okres dotychczasowego użytkowania w wysokości rzeczywistej amortyzacji oraz opłacania bieżących, a także czynszów - chyba że ważne względy społeczne wymagają przekazania tych nieruchomości instytucjom użyteczności publicznej.

b. określić wg. cen bieżących wartość nieruchomości przekazanych w/w i obciążyć nią w/w na rzecz skarbu państwa.

c. odebrać na rzecz skarbu państwa przedsiębiorstwa przekazane w/w w ich obecnym stanie, bez podziałów, czy innych zmian. Jeżeli stan obecny przedsiębiorstwa przewyższa stan pierwotny, a przyrost nie jest rezultatem jedynie własnej akumulacji przedsiębiorstwa, należy na dobro dotychczasowego posiadacza naliczyć wg. cen bieżących wartość jego wkładu, w wypadku przeciwnym - obciążyć go wartością wg. cen bieżących utraconej części przedsiębiorstwa.

d. odebrać na rzecz skarbu państwa wszelkie dotacje i subwencje udzielone w przeszłości oraz zyski pobierane przez w/w od przekazanych im przedsiębiorstw wraz z oprocentowaniem bankowym od chwili pobrania przychodu.

e. dokonać dla każdej w/w organizacji bankowego obliczenia całości wartości rewindykacji minus zaliczenia na rzecz danej instytucji. Natychmiast przystąpić do przejęcia na koszt całego zadłużenia zasobów złożonych na kontach bankowych oraz majątku ruchomego i trwałego w rozmiarze, który nie uniemożliwi prowadzenie statutowej działalności danej organizacji. Dalsze zadłużenie ściągać systematycznie, m.in. poddając stałej kontroli bieżące wpływy danej organizacji i potrącając z nich należności z wyjątkiem niezbędnej dla jej dalszego istnienia.

f. ustalić pełną listę darowizn i dotacji, także polegających na zaniżeniu cen sprzedaży, ze strony państwa na rzecz osób prywatnych i ich grup. W wypadku braku natychmiastowego wyrównania tych dotacji wg. cen obecnych należy je przejąć na rzecz skarbu państwa.

4. Zablokowanie części niektórych poborów, rent i emerytur. Jest to konieczne, aby w sposób wyraźny zahamować dopływ pieniędzy na rynek. Zasady sprawiedliwości społecznej wymagają, aby blokada ta objęła osoby, które ponoszą polityczną współodpowiedzialność za doprowadzenie kraju do katastrofy, oraz które spełniały lub nadal spełniają funkcje kierownicze. Blokada części poborów, rent i emerytur polegać będzie na tym, że do wysokości średnich zarobków w danym zakładzie pracy, lecz nie więcej niż do średniej krajowej uposażeń - wypłacane one będą w złotych, zaś reszta w nieoprocentowanych Bonach Stabilizacyjnych, przewidzianych do systematycznego wykupu przez państwo po wyprowadzeniu kraju z kryzysu, w cenie przynajmniej dziesięciokrotnie dłuższym, niż je wydano. Identyczne zasady dotyczą rent i emerytur. Częściowa blokada dotyczyć będzie następujących grup ludzi:

a. aktualnych członków i kandydatów do PZPR. Jakkolwiek znaczna ich część nie czerpała bezpośrednich profitów z przynależności do PZPR, ale wszyscy znajdowali się w uprzywilejowanej sytuacji. Wszyscy też, świadomie lub nieświadomie popierając działalność ówczesnego kierownictwa PZPR, wzięli na siebie dobrowolnie współodpowiedzialność za skutki tej działalności. Sprawiedliwe będzie, aby efektem tej współodpowiedzialności było chociażby częściowe poniesienie kosztów kryzysu. Osoby, które tej współodpowiedzialności nie chciały ponieść - występowały i występują z PZPR. Blokada części poborów nastąpi na okres roku, a części emerytur i rent - w całości lub części, w tej samej lub niższej wysokości, na dalsze okresy półroczne - tak długo, jak długo interes gospodarki narodowej będzie tego wymagał.

b. byłych pracowników aparatu PZPR, pełniących kierownicze funkcje oraz b. wysokich urzędników i funkcjonariuszy państwowych, administracyjnych i społecznych, znajdujących się w tzw. nomenklaturze IC PZPR, nawet jeżeli następnie z PZPR wycofali się lub sami z niej wystąpili. Blokada części poborów tej grupy nastąpi na okres dwa lata, a rent i emerytur na okres pięciu lat, z możliwością dalszego przedłużania na okresy półroczne.

c. wszystkich osób, pełniących nadal stanowiska kierownicze, które znajdowały się w tzw. nomenklaturze IC, KW, KD, KN, EG PZPR. Nie dotyczy to osób, które zostaną powołane na te stanowiska po dniu wejścia w życie ustawy o samorządach /pkt II/3/, a które wcześniej funkcji takich nie pełniły gdzie indziej. Blokada części poborów tej grupy nastąpi na czas nieokreślony, nie krótszy jednak niż pół roku. Po upływie tego czasu, jeśli wykazują się należytych wyników w pracy, samorząd pracowniczy i terytorialny, Rady Narodowe odpowiedniego szczebla, a wobec osób, pełniących funkcje kierownicze na szczeblu centralnym - Sejm - władne będą najpierw zmniejszyć podlegającą blokadzie część poborów, a następnie znieść ją zupełnie.

d. należy natychmiast zlikwidować wszystkie emerytury specjalne i renty dla zasłużonych oraz dodatki do emerytur z racji posiadania odznaczeń cywilnych. Pozostaje jedynie dodatek z tytułu Krzyża Wojskowego i Virtuti Militari.

5. Aukcja niewykorzystywanych dóbr inwestycyjnych. Zmierzając ona powinna do wykorzystania nie użytkowanych gospodarstwu inwestycji oraz wycofania zamrożonej w nich gotówki. W tym celu należy:

a. wytypować do sprzedaży obiekty, których budowa została przerwana, a które przeznaczone były, bądź mogą być przeznaczone na przedsiębiorstwa produkcyjne lub usługowe w zakresie przemysłu terenowego, rolno-spożywczego, budowlanego. Obiekty te winny stanowić kapitał spółek akcyjnych, których akcje będą rozsprzedawane między organa komunalne, samorządowe, spółdzielnie, związki a także osoby fizyczne.

b. wytypować listę obiektów, nie ujętych w państwowym planie inwestycyjnym, których budowa byłaby korzystna ze względów gospodarczych i społecznych /tzw. druga lista inwestycyjna/ i rozpiąć Polityczkę Inwestycyjną na finansowanie ich realizacji. Kolejność realizacji obiektów z tej listy ustalana byłaby, a prace budowlane realizowane pod nadzorem Komisji Społecznej, powołanej przez politykodawców. Polityczka oprocentowana byłaby na 25%

rocznie, przy zablokowaniu wypłaty odsetek na okres 10 lat, a spłacana z dochodów wybudowanych obiektów.

c. przeprowadzić aukcję niewykorzystanych maszyn i urządzeń oraz niewykorzystanych budynków, dopuszczając do niej bez ograniczeń osoby prawne i fizyczne.

6. Podatki pośrednie. Należy wprowadzić podatki pośrednie na wszystkie towary luksusowe wg. listy poddanej pod akceptację związków zawodowych oraz na wyroby alkoholowe i tytoniowe. Wprowadzenie podatków pośrednich musi nastąpić równocześnie z likwidacją tax cen drenażowych, niezasadnionych rzeszywistym wkładem kurwca i prany. Podatki od wyrobów tytoniowych powinny osiągać taką wysokość, aby cena ostateczna była wyższa średnio o 50% od obecnej, od wyrobów alkoholowych zaś, aby cena ostateczna była wyższa średnio o 120%.

II. Reforma gospodarcza - nacjonalizacja i reorganizacja gospodarki.

Wbrew postanowieniom art. 11 ust. 1 i 3 Konstytucji PRL, rządząca elita władzy działając przez podporządkowany sobie aparat władzy państwowej, wyłączała społeczeństwo zarządzając do własnej dyspozycji cały majątek ogólnonarodowy. Stworzony został swoisty superkoncern, obejmujący niemal całość gospodarki narodowej, zarządzany arbitralnie, wbrew interesom Polski i społeczeństwa. Obywateli przekształcono w siłę roboczą, która miała zachować postuszeństwo i wydajnie pracować.

Racją bytu i nierzędny cel prowadzenia gospodarstwa narodowego jest zaspokajanie potrzeb całego społeczeństwa. Będzie to możliwe dopiero w warunkach zniesienia dotychczasowego arbitralno-nakasowego systemu superkoncernu i oddania gospodarki narodowej w ręce jej prawowitego właściciela - społeczeństwa, czyli w wyniku nacjonalizacji przedsiębiorstw państwowych z upodmiotowieniem zakładów, które tylko w ten sposób były spółdzielniami. Od tego należy odzyskanie przez gospodarkę możliwości wydobycia się z kryzysu. Nacjonalizacja i upodmiotowienie jest jedyną drogą pozwalającą przywrócić i zachować społeczną własność podstawowych środków produkcji oraz skierować ich działalność na rzeczywiste zaspokajanie potrzeb narodu.

1. Umocnienie społecznej własności środków produkcji. Nastąpić może ono wyłącznie przez podporządkowanie społecznych środków produkcji całemu narodowi i wyłonionym w sposób nieskrępowany ciałom przedstawicielskim. Wymaga to nacjonalizacji dotychczasowego przemysłu państwowego oraz zwiększenia roli gospodarki społecznej w całym gospodarstwie narodowym. Osiągnąć to należy przez:

a. rozdział władzy państwowej i zarządu znacjonalizowanej gospodarki społecznej. Władze państwowe zostaną ograniczone do nadzoru całej gospodarki narodowej, tak aby działała ona w granicach prawa, bez naruszenia interesów państwa i społeczeństwa, gdy działalność samorządnych podmiotów gospodarczych kierowana będzie przez same te podmioty i powołane przez nie organa.

b. ustawowe określenie dziedzin wytwórczości oraz zakresu działalności gospodarczej zastrzeżonych wyłącznie dla znacjonalizowanej gospodarki społecznej. Połączono to będzie z wycofaniem się z dziedzin, w których utrzymywała się ona dotychczas głównie z przyczyn doktrynerskich, wbrew zdrowemu rozsądkowi, interesowi społecznemu i ekonomicznemu - jak np. drobny handel, usługi rzemieślnicze formy produkcji.

c. umocnienie i zwiększenie wpływu znacjonalizowanej gospodarki społecznej na całą gospodarkę przez szybki wzrost jej produktywności, innowacyjności, modernizacji wyrobów oraz konkurencyjność.

2. Reorganizacja systemu przedsiębiorstw. Obecny system przedsiębiorstw państwowych zostanie przekształcony przez powoływanie następujących rodzajów przedsiębiorstw:

a. samorządne przedsiębiorstwa narodowe /PS/, gospodarujące powierzoną im częścią mienia ogólnonarodowego, dysponującą pełną samodzielnością działania, które prowadzą na własny rachunek i ryzyko. Rozmiar i zakres działania PS zależy od ich własnej decyzji. Przy powoływaniu pierwotnej struktury przedsiębiorstw należy zadbać o tworzenie ich we wszelkich skalach wielkości, od bardzo małych do bardzo wielkich /np. możliwe jest powołanie przedsiębiorstwa obejmującego cały przemysł miedziowy/. Po okresie wstępnym, trwającym przynajmniej rok, dokonana być może rewizja skali wielkości poszczególnych przedsiębiorstw, co nastąpi wyłącznie na mocy decyzji o dzieleniu się lub łączeniu.

b. przedsiębiorstwa służb społecznych /PSS/ prowadzące działalność, której celem jest nie zysk, lecz zaspokojenie ważnych potrzeb społecznych /np. komunikacja, łączność, gośpińnictwo komunalne/. W zakresie ustanawiania celów ich działania, PSS podlegają powołaniu je organom zaopieczniającym /władze państwowe, komunalne, samorządowe/, w zakresie operatywnej realizacji tych celów dysponują pełną samodzielnością.

c. przedsiębiorstwa państwowe /PP/ powołane i kierowane przez władze państwowe, celem zaspokojenia ważnych potrzeb państwowych /np. mennica bijąca pieniądze, zakłady przemysłu obronnego, przedsiębiorstwa usługowe niezbędne dla funkcjonowania organów władzy państwowej/. Odpowiednikami ich mogą być, w wypadku potrzeby, przedsiębiorstwa komunalne /PK/, nie będące z racji swojego charakteru przedsiębiorstwami służb społecznych.

d. przedsiębiorstwa mieszane, w których część udziałów posiadać będą spółdzielnie, inne przedsiębiorstwa lub osoby fizyczne. Przyjmować one mogą formy spółek względnie spółek akcyjnych, zgodnie z własnym statutem i prowadzić działalność w pełni samorządnie. W tej grupie znajdują się m.in. dotychczasowe spółki akcyjne handlu zagranicznego.

3. Samorząd pracowniczy. Zarządzanie przedsiębiorstwami. - Racjonalizacja gospodarki uspołecznionej polega przede wszystkim na przekazaniu części mienia ogólnonarodowego w zarządzanie całemu przedsiębiorstwu, przy zachowaniu instytucjonalnej kontroli i współdecyzji ogólnospołecznej. W tym celu należy:

a. w przedsiębiorstwach narodowych i PSS powołać samorzady pracownicze, jako decydujący czynnik kierowania przedsiębiorstwem i jego poszczególnymi częściami. Organizacja samorządu pracowniczego powinna być określona w ustawie w sposób ramowy, pozwalający całemu przedsiębiorstwu na powołanie go w rozmiarze i kształcie zgodnym z warunkami, potrzebami i charakterem danego zakładu. W zasadzie, kompetencje samorządu pracowniczego powinny być zgodne z projektem ustawy o samorządach pracowniczych, przygotowanej przez "Sieć", ze zmianą wynikającą z pkt. II/3/d. Organem samorządu jest Rada Pracownicza, wybierana przez całą załogę, lecz w miarę potrzeby w przedsiębiorstwach wielkich, zwłaszcza posiadających filie, mogą być powoływane Rady Pracownicze niższego szczebla o ograniczonych kompetencjach.

b. w przedsiębiorstwach państwowych i komunalnych powoływać Rady Pracownicze jako czynnik wnioskodawczy, opiniodawczy i kontrolujący prawidłowość zarządzania i prowadzonej gospodarki.

c. rolę i rangę Rad Pracowniczych w przedsiębiorstwach mieszanych określi każdorazowo ich statut. Obowiązkowo zawierać on musi dla Rady Pracowniczej prawo w e t a w stosunku do decyzji uznanych za szkodliwe dla interesu przedsiębiorstwa, dla gospodarki narodowej, czy dla państwa polskiego.

d. na czele przedsiębiorstw narodowych stoją Rady Nadzorcze, działające jako stałe organy ustalające ogólną linię działalności i na bieżąco kontrolujące ich wykonanie. Rady Nadzorcze składają się co najmniej w 50% z osób wybranych przez Rady Pracownicze; resztę ich składu uzupełniają wyznaczeni przedstawiciele władz państwowych, władz komunalnych i samorządu terytorialnego, przy czym każda z tych grup przedstawicieli nie może li

czyć mniej niż 10% składu Rady. Rady Nadzorcze powołują dyrektorów oraz dyrekcje przedsiębiorstw.

e. na czele przedsiębiorstw służb społecznych stoją dyrektorzy mianowani przez organ założycielski spośród kandydatów uprzednio zaakceptowanych przez Radę Pracowniczą. Na wniosek dyrektora, zaakceptowany przez Radę Pracowniczą, organ założycielski powołuje dyrekcję.

f. dyrektora przedsiębiorstw państwowych mianuje organ założycielski. Rada Pracownicza może na drodze unotywowanej uchwały wezwać organ założycielski do cofnięcia nominacji lub odwołania mianowanego już dyrektora.

Dyrektorów przedsiębiorstw mieszanych powołuje się zgodnie z ich statutem.

4. Współdzielczynie spółdzielczości. W ramach superkoncernu całkowitemu niemal zwyrodnieniu ulecił system spółdzielczy, przekształcając się w długą sieć przedsiębiorstw państwowych, tyle że postępujący się inną nazwą. Usdrowienie tego stanu rzeczy wymaga przeprowadzenia samorządności spółdzielni i umożliwienia im prowadzenia statutowej działalności. W tym celu należy dokonać:

a. likwidacji natychmiastowej wielkich pseudo-spółdzielni, a w istocie przedsiębiorstw państwowych. Nastąpi to na drodze rozwiązania ich, jeżeli nie wykonują działalności społecznie i ekonomicznie użytecznej, a jedynie pasują na podległych im zakładach produkcyjnych, bądź przekształcenia w przedsiębiorstwa narodowe.

b. likwidacji wszystkich pozostałych spółdzielni, jeśli w terminie 6-miesięcznym nie przeprowadzą wyborów i nie odzyskają samorządnego charakteru, bądź nie wznowią swej statutowej działalności. Majątek zlikwidowanych spółdzielni przechodzi na skarb państwa.

c. w toku procesów reorganizacji i współdzielczania istniejących spółdzielni konieczne jest dostosowanie ich skali do możliwości spółdzielczego działania.

d. należy stworzyć warunki silnej zachęty do tworzenia i rozwoju spółdzielczości, zwłaszcza spółdzielni spożywców - spółdzielni producentów i spółdzielczości mieszkaniowej oraz spółdzielczości pracy. Celowe będzie odpłatne przekazanie na warunkach dogodnego kredytu niektórych placówek gospodarczych, stanowiących własność ogólnonarodową do dyspozycji spółdzielni.

5. Związki podmiotów gospodarki narodowej. Naczelna Rada Gospodarki. Celem zespolenia i koordynacji wysiłków gospodarki narodowej dla zaspokajania potrzeb społeczeństwa i państwa należy powołać system łączący w spójną całość poszczególne samodzielne i samorządne podmioty gospodarki narodowej. System ten powinien obejmować:

a. - związki przemysłowe. Powołują je swobodnie przedsiębiorstwa narodowe, ustalając statut i organa związku. Do związków przemysłowych mogą być przyjmowane również przedsiębiorstwa mieszane, spółdzielcze i prywatne.

b. - związki przemysłowe, przemysłowo-terytorialne i terytorialne spółdzielni.

c. Naczelna Rada Gospodarcza, koordynująca i zabezpieczająca współpracę między związkami przedsiębiorstw i spółdzielni oraz przedsiębiorstwami i spółdzielniami. Połową składu NRG delegują poszczególne związki i największe przedsiębiorstwa - druga połowa pochodzi z wyborów powszechnych przeprowadzonych w takim samym trybie jak wybory do Sejmu. W okresie przejściowym - do czasu wyborów - drugą część NRG powołują regionalne związki zawodowe pracowników i rolników. NRG obraduje na sesjach i komisjach; jako stały organ działa Komisja Wykonawcza, której podlega Biuro Planowania Gospodarczego.

NRG dysponuje Funduszem Rozwoju Gospodarki, tworzonym ze stałych składek przedsiębiorstw, spółdzielni oraz tych przedsiębiorstw mieszanych i prywatnych, które przystąpiły do związków przemysłowych.

b. Ministerstwo Finansów i Gospodarki. Nadzoruje działalność całej gospodarki

narodowej /wszystkich sektorów/, określa dla niej węzłowe zadania, wpływa na przebieg działań gospodarczych stosując narzędzia ekonomiczne takie jak: emisja pieniądza, podatki, cła, polityka cenna, licencje handlu zagranicznego, koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej. Kontroluje zgodność z prawem działalności wszystkich podmiotów gospodarki. Ministerstwu podlega Państwowy Urząd Planowania Rozwoju Gospodarstwa Narodowego.

III. Przedsięwzięcia ekonomiczne - dla zwiększenia produktywności społecznej.

Przełamanie kryzysu gospodarczego może nastąpić jedynie na drodze znacznego i szybkiego wzrostu produktywności społecznej, przy wykorzystaniu całego potencjału gospodarczego Polski oraz jak największym pobudzeniu inicjatywy i aktywności gospodarczej wszystkich Polaków. W tym celu należy podjąć następujące działania:

1. Wprowadzenie wymiennalności złotówki. Dokonane to powinno być w czasie nie dłuższym niż 12 miesięcy, przy równoczesnym powrocie Polski do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Wymiennalność złotówki umożliwi prowadzenie prawidłowego handlu zagranicznego i stanie się niezbędną podstawą dla ukształtowania rzeszywistego, a nie wolun taryfacyjnego systemu cen i płac w Polsce.

2. Przywrócenie systemu trójsektorowego. Formalnie obowiązuje on w PRL dotychczas lecz faktycznie w warunkach superkoncernu, wbrew obowiązującemu prawu, trójsektorowość poza rolnictwem - wprowadzona została do relikwicznych pozorów. N a l e ż y :

a. ponownie potwierdzić i zagwarantować prawnie istnienie w Polsce trzech sektorów gospodarki: znacjonalizowanej / przedsiębiorstwa narodowe, przedsiębiorstwa służb społecznych, przedsiębiorstwa państwowe i komunalne - wszystkie stanowią własność ogólnonarodową / , spółdzielczej : prywatnej. W szczególności zagwarantować trzeba prawo własności wszystkich osób fizycznych i prawnych w granicach i rozmiarze prawem określonym.

b. potwierdzić wyłączność gospodarki uspołecznionej /znacjonalizowanej i spółdzielczej/ w podstawowych działyinach określonych wg. art. 12 Konstytucji PRL i obowiązującej ustawie z dn. 3.01.1946 r. o przejściu na własność państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej. Zmodyfikować w/w ustawę w taki sposób, aby umożliwić wszystkim trzem sektorom własność i prowadzenie działalności w zakresie przemysłu poligraficznego i drukarni, chłodni składowych, gorzelni produkujących półfabrykaty dla państwowego przemysłu spirytusowego oraz małych rafinerii tłuszczów jadalnych.

c. potwierdzić maksymalny rozmiar przedsiębiorstw prywatnych, zgodnie z przepisami w/w ustawy jako zatrudnienie 50 pracowników na jednej zmianie, a w przedsiębiorstwach budowlanych i instalacyjnych - bez ograniczeń. Określić ustawowo granicę zatrudnienia, przy której w przedsiębiorstwie prywatnym należy powołać Radę Pracowniczą, współuczestniczącą w zarządzaniu przedsiębiorstwem i nadzorującą przestrzeganie interesu społecznego.

d. potwierdzić maksymalny rozmiar gospodarstw rolnych zgodnie z ustawą z dn. 6.09.1944 r. o reformie rolnej na 100 ha powierzchni ogólnej.

e. zlikwidować wszystkie przepisy i postanowienia dyskryminujące lub nadające przywileje któremukolwiek z sektorów gospodarki, wprowadzić jednolite przepisy dotyczące powoływania i działalności przedsiębiorstw we wszystkich sektorach oraz umożliwiające swobodne stosunki gospodarcze między wszystkimi podmiotami gospodarki.

f. ustawowo umożliwić tworzenie spółek tworzonych przez przedsiębiorstwa działające w różnych sektorach.

3. Swobodny obrót wartościami majątkowymi. W granicach określonych prawem należy dopuścić swobodny obrót wszystkimi wartościami majątkowymi. W szczególności dotyczy to obrotu ziemią. Jedyńm warunkiem obrotu jest opłacenie podatku od nabycia praw majątkowych.

4. Reforma systemu bankowego. Należy powołać Bank Polski, jako bank emisyjny, zapewniając mu pewną niezależność od rządu. Pod kierunkiem Banku Polskiego należy doprowadzić do wymierności złotego. Należy zreformować cały system bankowy, przywrócić bankom ich autonomię, lecz pozbawić je administracyjno-nakazowych narzędzi działania. Pilnie należy powołać rynek kapitałowy w celu finansowania przedsiębiorstw wszystkich trzech sektorów, w szczególności niezbędne jest:

a. zwiększenie oprocentowania wkładów we wszystkich bankach, banku PRO /PeKaO/ i kont walutowych w innych bankach nie wyłączając, do stopy 16-22% w skali rocznej.

b. w polityce kredytowej uprzywilejować drobne przedsiębiorstwa spółdzielcze i prywatne, zajmujące się przetwarzaniem w półfabrykaty płodów rolnych oraz produkcją narzędzi dla rolnictwa, mieszczące się na wsi i w małych miasteczkach obsługujących rejony rolnicze.

5. Jednolity system podatkowy. Obejmuje on wszystkie podmioty gospodarki we wszystkich sektorach, przewidując identyczne stawki, progresje, ulgi itp. Zasady podatkowe muszą być ustalone uprzednio, a ich zmiany nie mogą działać wstecz. Niedopuszczalne jest stosowanie domiarów podatkowych, należy natomiast zdecydowanie zastrzec sankcje karne za wprowadzenie władz podatkowych w błąd celem obniżenia wymiaru podatku. System podatkowy powinien być w zasadzie oparty na podatku majątkowym i dochodowym. Od podstawy opodatkowania należy odliczyć środki przeznaczone na inwestycje gospodarcze, na budownictwo mieszkaniowe oraz przekacane na cele wyższej użyteczności.

6. Jednolity system tworzenia cen. Stosowany będzie we wszystkich trzech sektorach. Zasady tworzenia cen ustala i prowadzi kontrolę ich stosowania Ministerstwo Finansów i Gospodarki, także w zakresie cen na płody rolne. W zasadzie należy dążyć do kształtowania się cen zgodnie z prawami gospodarczymi. Niezbędne są jednak interwencyjne działania władz państwowych w następujących zakresach:

a. utrzymywanie stałych cen artykułów podstawowych. Lista i ceny tych artykułów, określająca stałe ceny powinna być ustalona w porozumieniu ze związkami zawodowymi raz na sześć miesięcy - aż do czasu wyjścia z kryzysu. Stażość cen utrzymana będzie przez dopłaty dla producentów, pokrywające w pełni różnicę między ceną rzeczywistą a ceną zamrożoną. Dopuszczalne jest, aby dopłaty dotyczyły tylko artykułów reglamentowanych.

b. kontrolowanie ruchu cen w taki sposób, aby nie odbiegał on w sposób istotny od ruchu płac. Dopuszczalne jest - w skali całego kraju bądź poszczególnych województw - ustalenie maksymalnych cen hurtowych i detalicznych na czas określony. Możliwa jest również dopłata do produkcji wybranych towarów przez czas określony, aby obniżyć w ten sposób pobierane przez producentów ceny.

7. Reforma rolna. Wymierzona przeciwko indywidualnej gospodarce chłopskiej i kontynuowana nieprzerwanie, chociaż z różnym nasileniem, polityka władz doprowadziła rolnictwo polskie do stanu krytycznego. Konieczne jest natychmiastowe opracowanie kompleksowej reformy rolniczej i rozpoczęcie jej realizowania. Reforma powinna być całkowicie wykonana w 10 lat, przy czym reformy strukturalne powinny być wprowadzone w ciągu pierw-

szego pięcioletnia. Reforma będzie tak pomyślana, aby od samego początku przyczyniała się do szybkiego wzrostu produktywności rolnictwa i poprawy cywilizacyjnych warunków bytowania wsi. W szczególności należy:

a. zmienić strukturę gospodarstw tak, aby dominującym typem stało się średnie do wielkości, mocne ekonomicznie gospodarstwo rodzinne typu farmerskiego oparte o pracę własną, wysoko zmechanizowaną.

b. likwidować gospodarstwa o niskiej produktywności i dochodowości. Nierentowne i nieproduktywne PGR powinny zostać zlikwidowane. Nie dotyczy to celowo nierentownych gospodarstw eksperymentalnych, selekcyjnych itd. niezbędnych dla torowania postępu w rolnictwie.

c. dokonać racjonalnej i sprawiedliwej komasacji gruntów pod nadzorem samorządów.

d. w szybkim tempie przeprowadzić meliorację użytków rolnych w całym kraju.

e. rozbudować sieć zakładów przetwórstwa rolnego, przechowalnicy oraz zakładów technicznej obsługi rolnictwa, dokończyć tworzenie infrastruktury rolnej.

f. zdecydowanie polepszyć cywilizacyjne warunki bytowania i dostępu do kultury mieszkańców wsi.

8. Reorganizowanie handlu i usług. Obecny system porównie uspołecznionego handlu i usług, zdegenerowany całkowicie i przeżarty korupcją, nie jest zdolny do spełniania swoich podstawowych zadań. Rzeczywistość wykazała, że rozwiązanie polegające na upaństwowieniu całości handlu nie wytrzymało próby życia. Niezbędna jest natychmiastowa reorganizacja całego handlu i usług, a mianowicie:

a. likwidacja Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i Usług, z przekazaniem nadzoru nad handlem i usługami Ministerstwu Finansów i Gospodarki.

b. etapowa likwidacja głównych państwowych pionów handlowych, także formalnie spółdzielczych, takich jak PSS - WSS "SPOŁEM". Likwidacja ta nie powinna objąć niektórych przedsiębiorstw specjalistycznych, takich jak pion gastronomiczny ORBIS - u czy gastro hotelowej.

c. drobne i średnie placówki handlowe i gastronomiczne oraz placówki usługowe powinny zostać oddane w dzierżawę osobom prywatnym, ich spółkom oraz spółdzielniom pracowników. Oddawanie w dzierżawę powinno odbywać się w drodze konkursu, przy czym uczestnicy w konkursie dotychczasowi pracownicy tych zakładów, powinni mieć pozycję uprzywilejowaną. Dzierżawcy zobowiązani są wykupić pozwolenie na prowadzenie placówki, opłacać czynsz za lokal wg. stawek rynkowych oraz wykupić na warunkach ratalnych całe urządzenie danej placówki. Dzierżawcy prowadzą działalność na własne ryzyko i rozrachunek, w granicach prawa.

d. dopuszczalne jest oddanie w dzierżawę istniejących przedsiębiorstw handlu hurtowego, bądź ich tworzenie na ogólnych zasadach powoływania przedsiębiorstw.

9. Handel zagraniczny. Monopol państwowy handlu zagranicznego będzie zastąpiony kontrolą państwową nad handlem zagranicznym, prowadzoną przez Ministerstwo Finansów i Gospodarki. W szczególności wydawać ono będzie stałe, okresowe i jednorazowe licencje, określać kwoty eksportowe i importowe, ustalać taryfy oraz ograniczenia i zakazy wwozu i wywozu.

10. Przedsiębiorstwa zagraniczne. Działalność gospodarcza przedsiębiorstw zagranicznych, bądź stroniących własność obywateli obcych, dopuszczalna będzie na polskim obszarze celnym w następującym zakresie:

a. wszystkie z tych przedsiębiorstw będą mogły prowadzić działalność w takich sa-

czy w wysokości 60% dotychczasowych poborów. Zasilek wychowawczy przyznaje się na 2 lata z możliwością przesłania na następny okres dwuletni.

IV. Demokratyzacja systemu politycznego.

Wydiwignięcie Polski z kryzysu gospodarczego wymaga maksymalnej i stale rosnącej inicjatywności, aktywności, a także ofiarności ze strony społeczeństwa. Może to nastąpić tylko w wypadku zdecydowanego, widomego i skutecznego działania demokratyzującego istniejący system polityczny oraz przywracania praw i wolności obywatelskich.

Niniejsz przedstawiamy działania, które są niezbędne dla wykonania PSG; bez tych reform demokratycznych - stabilizacja gospodarki nie nastąpi. Nie oznacza to, że wypełniają one katalog przesłan, które w okresie realizacji PSG powinny i muszą nastąpić. Im szybszy i głębszy będzie proces demokratyzacji politycznej systemu, tym większe staną się skutki pozytywne. W szczególności ogromne znaczenie miałyby, gdyby na miejsce minimum jakim są wybory do Rad Narodowych stopnia podstawowego i uzupełniające wybory do Sejmu - przeprowadzono wolne i powszechne wybory do Sejmu, Rad Narodowych wszystkich szczebli oraz organów samorządu terytorialnego.

1. Przywrócenie praworządności. Należy konsekwentnie i pod nadzorem społeczeństwa ograniczyć działania władz i organów administracji do zakresu wynikającego z ustaw. Każde przekroczenie tych granic i usurpowanie sobie nie wynikających wyraźnie z przepisów prawa kompetencji - musi być natychmiast przykładowie karane. Równocześnie konieczne jest solenne potwierdzenie prawa każdego obywatela do czynienia wszystkiego tego, czego mu wyraźnie i jednoznacznie nie zakazuje ustawa. W szczególności trzeba:

a. ograniczyć kompetencje organów ścigania i w sposób skuteczny szerzej poddać je kontroli społecznej i sądowej. W szczególności w jawnym postępowaniu sądowym należy rozstrzygnąć zasadność każdego zatrzymania obywatela - na wniosek zatrzymanego oraz każdego tymczasowego aresztowania - bez uprzedniego wniosku. Winni bezzasadnego zatrzymania i aresztowania będą przykładowie ukarani.

b. uszczelnić rangę społeczną i niezłamałość sądów. Wymaga to między innymi pilnego wyboru ogółu nowych sędziów spośród kandydatów przedstawionych przez związki zawodowe pracowników i rolników oraz znaczącego uzupełnienia kadry sędziowskiej przez osoby, które otrzymują rekomendację społeczną; w nowym składzie Sądu Najwyższego nowopowołani sędziowie powinni stanowić więcej niż połowę.

c. dokonać nowelizacji prawa karnego, cywilnego, gospodarczego, handlowego, administracyjnego oraz przepisów o ustroju sądów, prokuratury, adwokatury i notariatu; konieczne jest stworzenie jednolitego systemu sądownictwa, obejmującego również sądownictwo administracyjne oraz gospodarcze, co wymaga likwidacji arbitrażu gospodarczego.

d. zmienić kompetencje i zakres działania MSW / odbierając mu charakter ministerstwa policji/ oraz ministerstwa sprawiedliwości / odbierając mu charakter merytorycznego przełożonego sądownictwa/, na czele obu tych ministerstw mogą stać wyłącznie osoby, które nie wywodzą się z tych resortów, ani też z innych instytucji aparatu ścigania. Podporządkować Generalnego Prokuratora Sejmowi.

2. Powszechna amnestia. Spod działania ustawy amnestyjnej należy wyłączyć:

- członków partii, stronnictw i ugrupowań rządzących /wchodzących w skład PZP/, członków ich rodzin, a także bezpartyjnych współpracowników, jeśli dopuścili się przestępstw na szkodę narodu i państwa polskiego, nadużycia władzy bądź niewywiązania się z obowiązków służbowych, lub przestępstw gospodarczych,
- osoby, których z przyczyn politycznych nie można było ścigać i stawić przed są-

den za popełnione przez nie występki i zbrodnie,

- osoby, które utrudniały, bądź tamowały z przyczyna politycznych lub solidarności klikowej - ściganie i karanie osób popełniających przestępstwa,

- osoby wiane zbrodni ludobójstwa i innych zbrodni hitlerowskich.

4. Odpowiedzialność brich prominentów. Z udziałem przedstawicieli wszystkich ugrupowań politycznych, związków zawodowych, stowarzyszeń społecznych, kulturalnych i twórczych: należy powołać Komisję Państwową, wyposażoną w odpowiednie uprawnienia, której zadaniem będzie zbadanie odpowiedzialności za pogrążenie kraju w katastrofie gospodarczej oraz wszystkich okoliczności wydarzeń z czerwca 1956, marca 1968, grudnia 1970, czerwca 1976 oraz innych wydarzeń - wg. swobodnego uznania Komisji. Badania Komisji odbywać się będą jawnie, a ich wyniki natychmiast publikowane. Komisja będzie miała prawo wszystkie osoby, których wina zostanie uprawdopodobniona - stawiać przed sądem.

4. Zmiana ordynacji wyborczej. Nowa ordynacja wyborcza, obowiązująca przy wyborach powiatowych w skali całego kraju oraz w skali terenowej gwarantować będzie:

a. pełną wolność aktu wyborczego,

b. swobodne zgłaszanie przez grupy wyborców dowolnej ilości kandydatów do ciał przedstawicielskich,

c. społeczny nadzór nad wyborami przy rygorystycznym przestrzeganiu zasady, że nętownie zaufania kandydata nieskrępowanie kontrolują działalność każdego obwodu wyborczego okręgu, z którego dany kandydat kandyduje,

d. powszechność, równość, tajność wyborów,

e. bezpośredniość wyborów, przy czym ordynacja wyborcza może przewidywać wybory pośrednie, wyłącznie celem powołania ciał samorządnych wyższego stopnia przez samorządy stopnia podstawowego,

f. proporcjonalny bądź większościowy system wyborczy w zależności od wybieranego ciała przedstawicielskiego,

g. skuteczny tryb odwoływania wybranych, jeśli stracili zaufanie społeczne,

h. społeczną kontrolę prawidłowości przeprowadzenia aktu wyborczego po jego zakończeniu i ustaleniu listy wybranych.

5. Częściowe wybory. Odwołanie posłów, którzy nie posiadają zaufania wyborców oraz wybory uzupełniające na ich miejsce. Powtórzenie wyborów w czterech okręgach wyborczych w Warszawie, Krakowie, Katowicach i Lublinie z mocy prawa nieważnych, gdyż przeprowadzonych z wyłączeniem prawidłowo zgłoszonych kandydatów.

Przeprowadzenie wyborów do Rad Narodowych stopnia podstawowego w przypadającym terminie na przełomie 1980/81 wg. nowej ordynacji wyborczej.

6. Samorząd terytorialny. Istniejący system Rad Narodowych zostanie uzupełniony systemem samorządu terytorialnego wg. następujących zasad:

a. samorząd terytorialny utworzony będzie na szczeblach: wsi lub osiedla, dzielnicy, gminy, miasta, województwa i całego kraju,

b. organy samorządu terytorialnego we wsiach i osiedlach powoływane będą w wyborach bezpośrednich, równych, tajnych ogółu mieszkańców,

c. organy samorządu terytorialnego wyższych szczebli do czasu przeprowadzenia wyborów powszechnych, powoływane będą w demokratycznym trybie przez organy samorządu terytorialnego niższego szczebla oraz przez organy samorządu pracowniczego. Skoro tylko stanie się to możliwe, powołane w ten sposób organy wyższych szczebli, począwszy od

organów samorządu gminy, dzielnicy, miasta, zastępowane będą przez organy składające się w połowie z przedstawicieli wybranych w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim, równym, tajnym i proporcjonalnym, a w połowie z delegatów samorządu pracowniczego oraz samorządu terytorialnego niższego szczebla.

d. organy samorządu terytorialnego na szczeblu gminy, dzielnicy, miasta i województwa stanowią drugą izbę odpowiedniej Rady Narodowej, o liczebności nie mniejszej od liczebności tejże Rady Narodowej. Na szczeblu centralnym powołana zostanie Izba Samorządu, jako druga izba parlamentu, o liczebności nie mniejszej niż Sejm.

e. Rady Narodowe i izby samorządowe na wspólnym posiedzeniu przyjmować będą budżet. Organy te na szczeblu gminy, dzielnicy i miasta wybierać będą naczelników gmin, dzielnic i miast, a na szczeblu województw i miast wydzielonych - wicewojewodów i wiceprezydentów miast, zaś spośród kandydatów przedstawionych przez Prezesa Rady Ministrów - wojewodów i prezydentów miast.

7. Związki i stowarzyszenia. Należy znowelizować, radykalnie liberalizując, ustawę o stowarzyszeniach i innych związkach. W szczególności będzie ona przewidywała:

a. swobodę powoływania samorsądnych i niezależnych związków wszelkiego rodzaju. Organ administracyjny może odmówić legalizacji związku tylko w wypadku niewątpliwej sprzeczności jego programu, bądź charakteru, z prawem, przy czym od decyzji tej przysługuje odwołanie do sądu.

b. przywrócenie przepisów dotyczących rejestracji wszystkich partii politycznych i stronnictw politycznych, przy czym rejestracji nie wolno odmówić, jeśli wniosek zawierał będzie zobowiązania do prowadzenia działalności w granicach prawa. Cofnięcie rejestracji może nastąpić tylko na mocy wyroku sądowego, uznającego daną partię czy stronnictwo za organizację przestępczą.

c. swobody powoływania komitetów i innych gremiów, mających charakter doradczy, bez obowiązku rejestracji.

8. Wolność słowa, środki masowego przekazu. Należy unormować ustawowo nieskrępowany system wolności słowa, wolności prasy, wydawnictw i innych środków masowego przekazu. Będzie on obejmował w szczególności:

a. prawo każdego obywatela bądź ich grup do założenia i wydawania dzienników, czasopism i druków nieperiodycznych własnie z książkami oraz innych form publikacji wydawanych metodami poligraficznymi, fonograficznymi, magnetycznymi, elektronicznymi i in. Rejestracji nie wolno odmówić, jeśli wniosek zawierał będzie zobowiązanie do prowadzenia działalności w granicach prawa. Cofnięcie rejestracji może nastąpić tylko na mocy wyroku sądowego.

b. zachowanie państwowego monopolu radiowo-telewizyjnego. Na czele radia i telewizji stanie Komitet, złożony w jednej trzeciej z przedstawicieli rządu, w jednej trzeciej powołanej przez Sejm i Izbę Samorządową oraz z jednej trzeciej z przedstawicieli związków zawodowych pracowników i rolników. Samorządowi pracowniczemu zagwarantuje się rzeczywisty wpływ na działalność programową i gospodarczą radia i telewizji, a zespołom redakcyjnym wpływ na redagowanie poszczególnych audycji. Wszystkie działające partie i stronnictwa polityczne otrzymają prawo do uzyskania czasu antenowego, celem nadawania własnych programów. Przydzielony im czas będzie zależał od liczebności danej partii, przy czym partia najbardziej liczebna może uzyskać czas najwyżej cztery razy dłuższy od partii najmniej liczebnej.

c. zniesienie faktycznego monopolu państwowego w poligrafii i innych środkach wydawniczych. Każdy obywatel, grupa obywateli lub osoba prawna, będą uprawnione do posiadania własnych przedsiębiorstw poligraficznych, na ogólnych zasadach dotyczących powoły-

wania i działalności przedsiębiorstw. Znacjonalizowane zakłady poligraficzne, wydawnicze i in. zobowiązane będą świadczyć usługi wszystkim na zasadzie równości, bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

d. zniesienie faktycznego monopolu kolportażowego, ze zobowiązaniem wszystkich instytucji kolportażowych do kolportowania wydawnictw na zasadach równości bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

e. do czasu likwidacji stanu niedostatku papieru na rynku, należy wprowadzić jego relementację w taki sposób, aby w pierwszej kolejności dostarczyć papier na potrzeby oświaty, kultury i produkcyjne potrzeby gospodarcze /wraz z opakowaniem/, a z nadwyżki dopiero zaspokajać potrzeby administracji. Papier kierowany na cele inne niż oświata i kultura, będzie obciążony wysokim podatkiem pośrednim.

9. Oświata i nauka. Reforma oświaty i nauki rozpoczęta będzie od ograniczenia, bądź zniesienia arbitralnego wpływu władz państwowych na treści nauczania i badań naukowych oraz od poszerzenia prawa do nauki młodzieży. W szczególności:

a. zniesiona będzie jednolitość światopoglądowa szkół i program nauczania, a wprowadzony zostanie pluralizm światopoglądowy, oparty na szlachetnej tolerancji. Uczniowie mogą pobierać lekcje religii za zgodą swych rodziców, a od decyzji większości rodziców należy, czy nauka religii powinna odbywać się w szkole w ramach normalnych zajęć, czy poza szkołą.

b. nauczycielom zagwarantowane będzie prawo do uczenia zgodnie z ich sumieniem i przekonaniami.

c. poszerzony będzie dostęp młodzieży do szkół wszystkich typów, zwłaszcza licealnych, ogólnokształcących. Sieć szkół na wsi rozbudowana zostanie w taki sposób, aby umożliwić uczniom w wieku do lat 11 uczęszczać do szkół na terenie swego miejsca zamieszkania.

d. należy dążyć do tego, aby wszyscy chętni maturzyści mogli podjąć naukę w szkołach wyższych. W tym celu ilość miejsc na wyższych uczelniach należy zwiększyć o 35% w najbliższym roku akademickim - zaś o 100% w ciągu pięciolecia. Wzrost ilości miejsc będzie stopniowo następował zwłaszcza na kierunkach humanistycznych.

e. wszystkie tytuły naukowe nadane na drodze nominacji oraz stopnie naukowe uzyskane na mocy specjalnych przepisów będą zweryfikowane.

f. ustawowo i instytucjonalnie zagwarantowana zostanie swoboda podjęcia i prowadzenia badań naukowych.

10. Ochrona człowieka i środowiska. Najcięższe nawet położenie gospodarcze kraju nie usprawiedliwia tolerowania dalszego wyniszczenia fizycznego i biologicznego człowieka oraz środowiska, w którym żyjemy. W szczególności niezbędne jest:

a. ustalenie minimalnych norm ilościowych i jakościowych - niezbędnych dla życia człowieka, w zależności od jego wieku, płci i rodzaju pracy. Obowiązkiem państwa jest zapewnić realizację tych norm.

b. wprowadzenie rygorystycznej państwowej kontroli jakości i zdrowotności kierowanych na rynek artykułów żywnościowych. Niedostatek żywności nie może usprawiedliwiać odżywiania społeczeństwa środkami szkodliwymi dla zdrowia.

c. w trybie pilnym doprowadzić do stanu dostatecznego zaopatrzenia w leki. Akcyjne importowe leków będą miały absolutny priorytet; należy na nie przeznaczyć tyle środków finansowych, ile będzie potrzeba - a nie ile uznaje się za możliwe.

d. zapewnić wszystkim dzieciom bezpłatne posiłki regeneracyjne w przedszkolach i szkołach.

e. określić ustawowo dopuszczalny najdłuższy czas pracy w skali doby, tego dnia i miesiąca, w zależności od rodzaju pracy, aby powstrzymać nadmierną eksploatację pra-

cowników.

f. określić warunki dopuszczalności pracy kobiet na zmianie nocnej.

g. opracować regionalne i zakładowe plany saniecyficyzacji środowiska, wskazujące na rodzaje, skalę i przyczyny saniecyficyzacji oraz ustalające kolejność działań ograniczających i likwidujących zanieczyszczenia. Samorządy pracownicze i terytorialne powinny w oparciu o własne środki przystąpić do systematycznej likwidacji ustalonych ich zagrożeń.

h. powołana będzie Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, wyposażona w rozległe kompetencje wraz z obowiązkiem natychmiastowego i nie podlegającego odroczeniu zatrzymania produkcji, jeśli przekracza ona ustalony poziom szkodliwości dla zdrowia pracujących lub dla środowiska.

V. Wprowadzenie Planu Stabilizacji Gospodarczej w życie.

Plan Stabilizacji Gospodarczej obliczony jest na okres 15 miesięcy. W wersji roboczej przyjęto, że realizacja PSG nastąpi w okresie między 1 października 1981 a 31 grudnia 1982. W tym czasie należy osiągnąć aktywizację całości gospodarki narodowej przez likwidację działań pozornych i społecznie szkodliwych oraz pobudzenie ekonomicznej inicjatywności i dynamicznych możliwości ogółu narodu. Aktywizacja gospodarki w zasadzie rozpocznie się od drobnej działalności wytwórczej, usługowej i handlowej, jako najłatwiejszej do porażenia, aby możliwie szybko objąć ogół istniejących i nowopowstałych przedsiębiorstw. Niesbędne dla aktywizacji środki zostaną uzyskane przez program oszczędnościowy, radykalną redukcję administracji i usunięcie krępujących normalny rozwój doktrynalnych zasad i przepisów administracyjnych. Ważną dźwignią aktywizacji gospodarczej jest niedopuszczenie do obniżenia stopy życiowej i dążenie do szybkiej jej poprawy, warunkującej odzyskanie naturalnych funkcji motywacji ekonomicznych. PSG likwiduje inflację, wprowadzi równowagę rynkową i stworzy materialne i strukturalne podstawy do przyszłego pomyślnego rozwoju gospodarki polskiej.

Wykonanie PSG nastąpi połączonym wysiłkiem samorządnie zorganizowanego społeczeństwa oraz władzy państwowej, pod nadzorem ustanowionych specjalnie organów, w ustalonych ściśle terminach.

A. Wykonanie PSG.

1. Będzie powołana Narodowa Komisja Nadzoru, kontrolująca przebieg realizacji PSG. Władza podejmować w tej mierze uchwały i decyzje dla władz wykonawczych. W skład wejdą komisarze wybrani w połowie przez Sejm, w połowie przez Izbę Samorządową.

2. W każdym województwie powołana zostanie MN działająca w ramach uchwał RM, powołana w połowie przez Wojewódzkie Rady Narodowe, w połowie przez Wojewódzkie Izby Samorządowe.

3. Prezes Rady Ministrów powoła Naczelną Dyрекcyję Planu Stabilizacji Gospodarczej. Naczelny Dyrektor PSG w randze wicepremiera i jego zastępcy - w randze ministrów - zostaną mianowani na wniosek prezesa RM, po zaakceptowaniu przez MN, przez Sejm i Izbę Samorządową, obradujące na wspólnym posiedzeniu. Naczelna Dyrekcja PSG kieruje całością działań wprowadzających PSG, powołuje w miarę potrzeby problemowe i terytorialne dyrekcje PSG i nadzoruje ich działalność. Naczelna Dyrekcja PSG składa sprawozdania i otrzymuje wytyczne od MN, natomiast realizuje swoje działania w ramach struktury rządowej. Jako część naczelnych organów administracji państwowej, wnioskując i wykonując uchwały, rozporządzenia i zarządzenia Rady Ministrów i Prezesa RM.

4. Do czasu powołania NKN obowiązki jej pełnił będzie Tymczasowa Komisja Nadzoru, składająca się w połowie z komisarzy powołanych przez Sejm, w połowie z delegowanych przez związki zawodowe.

5. Delegując komisarzy do TKN, a następnie NKN, Sejm powołuje ich ze swego grona lub spoza niego w taki sposób, aby jedna trzecia powołanych posiadała rekomendację ugrupowań politycznych, nie reprezentowanych w Sejmie i nie wchodzących w skład PZPi, Delegatów związków zawodowych do TKN wybiera w 2/3 NSZZ "Solidarność" i NSZZ HJ "Solidarność", w 1/3 związki branżowe i autonomiczne.

B. Fazy realizacji PSG.

/ W nawiasach podane terminy wg. wersji roboczej, przewidującej realizację PSG od 1.10.81 do 31.12.1982 r./

I. Faza w.s.f.e.p.n.a.i działania, które będą przeprowadzone natychmiast:

a. działania oszczędnościowe:

- redukcja budżetów organów władzy państwowej:
wydatków bieżących /na IV-ty kwartał 1981 r./ i preliminarzy budżetowych na następny rok - 1982/.
- likwidacja wydatków budżetowych na organizacje wspomagające resorty,
- utworzenie Ministerstwa Finansów i Gospodarki, przejmującego całość resortów przemysłowych i handlowych. Formalna likwidacja ministerstw przemysłowych i handlowych oraz zjednoczeń.

Foczątek redukcji personelu administracyjnego.

- redukcja personelu i wydatków polskich placówek za granicą,
- likwidacja radiostacji zagranicznych i audycji w językach obcych,
- likwidacja dotacji, darowizn i innych form pomocy, jak w pkt.I/2,
- przystąpienie do rewindykacji zagarniętego majątku państwowego, jak w pkt.I/3,
- blokada części niektórych poborów, rent i emerytur, jak w pkt.I/4,
- ustalenie listy obiektów i rozpisanie polityki inwestycyjnej, jak w pkt.I/5/b,
- wprowadzenie podatków pośrednich z równoczesną likwidacją cen drenatów.

b. nacjonalizacja gospodarki:

- uchwalenie ustawy o restytucji władzy państwowej i administracyjnej od zarządzania gospodarką, stanowiącą mienie ogólnonarodowe,
- ustawowe określenie charakteru przedsiębiorstw stanowiących mienie ogólnonarodowe oraz samorządów pracowniczych jako decydującego czynnika zarządzania tych przedsiębiorstw,
- rozpoczęcie formowania samorządowych przedsiębiorstw narodowych i przedsiębiorstw stauł społecznych,
- przekształcenia w przedsiębiorstwa narodowe, bądź likwidacja wielkich monopolistycznych przedsiębiorstw państwowych stanowiących formalnie spółdzielnie, jak w pkt.II/4/a,

c. przedsięwzięcia ekonomiczne:

- rozpoczęcie prac nad wprowadzeniem wymiennalności złotego. W szczególności procedury niezbędnej dla powrotu Polski do Międzynarodowego Funduszu Walutowego,
- ustawowe potwierdzenia i uregulowanie zasad gospodarki trójsektorowej, jak w pkt.II /2,
- ustawowe potwierdzenie swobodnego obrotu wartościami majątkowymi, jak w pkt. III/3,

- rozpoczęcie reformy bankowości. Podniesienie stopy oprocentowania, jak w pkt.III/4/a,
- ustawowe określenie jednolitego systemu podatkowego, jak w pkt.III/5,
- rozpoczęcie reorganizacji handlu i usług, jak w pkt.III/8,
- likwidacja monopolu handlu zagranicznego,
- rozpoczęcie reformy reglamentacji, jak w pkt. III/11,
- ustawowe określenie problematyki regulacji zatrudnienia, jak w pkt.III/12,

d. demokratyzacja systemu politycznego:

- przystąpienie do przywracania praworzędności, jak w pkt. IV/1,
- ogłoszenie powszechnej amnestii, jak w pkt.IV/2,
- powołanie Komisji Państwowej do badania odpowiedzialności, jak w pkt.IV/3,
- rozpoczęcie pracy nad ustawami o ordynacji wyborczej, samorządzie terytorialnym, związkach, stowarzyszeniach i partiach politycznych, wolności słowa i wolności środków masowego przekazu,
- ustawowe zniesienie jednolitości światopoglądowej eskół i wprowadzenie zasady tolerancji, opartej na pluralizmie światopoglądowym oraz zagwarantowanie nauczycielom praw do uczenia zgodnie z ich sumieniem i przekonaniami,
- powołanie Państwowej Kontroli Żywności i wprowadzenie kontroli, jak w pkt. IV/10/b,
- powołanie Tymczasowej Komisji Kontroli i Naczelnej Dyrekcji PSG.

2. Pierwsza faza: - do 3 miesięcy realizacji PSG /1.10.81-31.12.81

W tej fazie wprowadzony ma być w życie cały system oszczędnościowy i stworzone warunki do prowadzenia gospodarki narodowej- trójsektorowej na nowych zasadach. W szczególności: ograniczony zostanie postęp inflacji, zapewnione dostarczenie całemu społeczeństwu środków zaspakających minimum egzystencji, zlikwidowany system nakazowo-dyrektywny gospodarki, wprowadzona samorzędność przedsiębiorstw, wprowadzony system rynkowy ograniczony państwową kontrolą cen.

a. działania oszczędnościowe:

- dokończenie faktycznej likwidacji dotychczasowej administracji gospodarki, jak w pkt.I/1/b,
- wstępne dokonanie rewindykacji zagarniętego majątku państwowego, jak w pkt. I/3, - a w szczególności odzyskania na rzecz państwa zagarniętych przedsiębiorstw i nieruchomości,
- przygotowanie listy wstrzymanych inwestycji, przeznaczonych do częściowej odsprzedaży, jak w pkt. I/5/a,
- przeprowadzenie pierwszej aukcji niewykorzystanych maszyn i urządzeń, jak w pkt. I/5/c,

b. nacjonalizacja gospodarki:

- wprowadzenie w życie nowego systemu przedsiębiorstw, jak w pkt.II/2,
- powołanie samorządów pracowniczych oraz organów kierujących przedsiębiorstwami, jak w pkt.II/3,
- rozpoczęcie reformy istniejącej spółdzielczości, stworzenie ustawowych i finansowych zasad do tworzenia nowych spółdzielni,
- przystąpienie do formowania związków przemysłowych przedsiębiorstw,

- zakodzenie formowania Ministerstwa Finansów i Gospodarki oraz podległych mu placówek.

c. przedsięwzięcia ekonomiczne:

- opracowanie zasad reformy monetarnej, związanej z wprowadzeniem wymiennalności złotówki,
- wprowadzenie w życie systemu trójsektorowego na drodze rzeczywistego rozpoczęcia działalności produkcyjnej, handlowej i usługowej w liczącym się społecznie rozmiarze w sektorze II /spółdzielczy/ i III /prywatnym/,
- uzyskanie istotnego postępu w rozwoju drobnej wytwórczości w branżach: budowlanej i przemysłu budowlanego, przetwarzania produktów rolnych i hodowlanych, zagospodarowania odpadów produkcji wielkoprzemysłowej, napraw sprzętu rolnego, usług remontowych,
- powołanie Banku Polskiego, przeprowadzenie zasadniczej reformy bankowości, jak w pkt. III/4,
- wprowadzenie w życie jednolitego systemu tworzenia cen, jak w pkt. III/6,
- uchwalenie ustawy o reformie rolnej, jak w pkt. III/7,
- zakodzenie reorganizacji handlu i usług, jak w pkt. III/8,
- wprowadzenie w życie pełnego zreformowanego systemu reglamentacji, jak w pkt. III/11,
- rozpoczęcie działalności Funduszu Aktywizacji Gospodarczej,
- wprowadzenie w życie postanowień o zasiłku wychowawczym,

d. demokratyzacja systemu politycznego:

- doprowadzenie do zaradniczego przywrócenia praworządności, jak w pkt. IV/1, a w szczególności ograniczenie i poddanie kontroli sądowej organów ścigania, zmianą kompetencji i zakresu działania MSW, wybranie nowych sędziów z kandydatów przedstawionych przez związki zawodowe na pierwszej sesji nowowybranych Rad Narodowych,
- dokonanie uzupełnienia kadry sędziowskiej, w tym także Sądu Najwyższego,
- ogłoszenie wstępnych wyników badań Komisji Państwowej dotyczących wydarzeń z roku 1956, 1968, 1970, 1976 oraz odpowiedzialności za doprowadzenie kraju do ruiny gospodarczej,
- uchwalenie ustawy o ordynacji wyborczej, samorządzie terytorialnym, związkach, stowarzyszeniach i partiach politycznych, wolności słowa i środków masowego przekazu,
- powołanie organów samorządu terytorialnego, jak w pkt. IV/6,
- przeprowadzenie wyborów do Rad Narodowych szczebla podstawowego i do samorządów najniższego szczebla,
- przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Sejmu oraz powtórzenie wyborów w 4-ach okręgach wyborczych, jak w pkt. IV/5,
- ukonstytuowanie Izb Samorządowych przy wszystkich Radach Narodowych i Sejmie, jak w pkt. IV/6/c,d,
- powołanie naczelników gmin, dzielnic i miast - prezydentów i wiceprezydentów miast, wojewodów i wicewojewodów, jak w pkt. IV/6/e,
- powołanie Narodowej Komisji Nadzoru,
- przeprowadzenie rejestracji wszystkich istniejących związków, stowarzyszeń i partii politycznych wg. nowych jednolitych przepisów,
- przeprowadzenie rejestracji wszystkich instytucji wydawniczych i innych środków masowego przekazu wg. nowych jednolitych przepisów,

- przeprowadzenie wstępnej weryfikacji tytułów naukowych, stopni naukowych, jak w pkt. IV/9/e,
- rozpoczęcie przygotowań do zwiększenia ilości miejsc w wyższych uczelniach o 35% od nowego roku akademickiego, jak w pkt. IV/9/d,
- rozpoczęcie przygotowań do rozszerzenia sieci szkół od nowego roku szkolnego, jak w pkt. IV/9/c,
- ustalenie uchwały o swobodzie podejmowania i prowadzenia badań naukowych,
- ustalenie minimum biologicznego, jak w pkt. IV/10/a,
- uchwalenie ustawy zapewniającej prawo wszystkich obywateli do minimum biologicznego,
- zakończenie I fazy poprawy zaopatrzenia w leki, osiągając pułap w zasadzie odpowiadający stanowi z 1974 roku,
- doprowadzenie do tego, aby wszystkie dzieci otrzymywały w szkole lub przedszkolu posiłek regeneracyjny,
- określenie ustawowe dopuszczalnego najdłuższego czasu pracy oraz warunków pracy na nocnej zmianie, jak w pkt. IV/10/e, f,
- opracowywanie planów zanieczyszczenia i ochrony środowiska, jak w pkt. IV/10/g,
- rozpoczęcie działalności przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska.

3. Działania: - do 9 miesięcy realizacji PSG /1.01.1982- 30.06.82/

W tej fazie w pełni wprowadzony ma być w życie nowy system strukturalny trójsektorowej gospodarki narodowej oraz uruchomione wszystkie bodźce ekonomiczne i społeczne pobudzające inicjatywę i aktywność we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej i szerokości zatrzymana zostanie inflacja i generalnie wyrównane dochody i wydatki społeczeństwa przy zachowaniu tendencji do wzrostu stopy życiowej, zwłaszcza w warstwie o niższych dochodach; zaznaczy się wyraźnie wzrost produktywności całej gospodarki narodowej, odczuwalny na rynku wewnętrznym i w opłacalnym eksporcie.

a. działania oszczędnościowe:

- szczerółkowa kontrola przeprowadzonych oszczędności budżetowych i doprowadzenie ich do stanu, jak w pkt. I/1,
- szczerółkowa kontrola przeprowadzonej likwidacji dotacji i doprowadzenie jej do stanu, jak w pkt. I/2,
- druga faza rewindykacji zamkniętego majątku państwowego, jak w pkt. I/3,
- kontrola blokady części poborów - emerytur i rent przeprowadzona dwukrotnie na dzień 180 i 270 trwania PSG /31.03 i 30.01/ z wyprowadzeniem niezbędnych korektur. W terminie 180 dnia przewidziane organa zbadają zasadność przedłużania blokady dotychczasowej w wysokości części poborów osób pełniących kierownicze stanowiska, jak w pkt. I/4/p,
- przeprowadzenie zasadniczej fazy aukcji, jak w pkt. I/5,

b. nacjonalizacja gospodarki i przejmowanie swych funkcji przez samorząd:

- jak w pkt. II/2,3
 - zakończenie procesu formowania związków przemysłowych przedsiębiorstw, związków przemysłowych, przemysłowo-terytorialnych i terytorialnych spółdzielni,
 - jak w pkt. II/5/a,b
- *akończenie tej fazy w niczym nie podważa prawa i możliwości tworzenia nowych związków,

dzielenia i łączenia i rozwiązywania związków istniejących.

- powołanie w terminie do 190 dnia /31.03.82/ Naczelnej Rady Gospodarczej.

c. przedsięwzięcia ekonomiczne:

- wprowadzenie wymienialności złotówki, dokonanie reformy monetarnej w sposób uprzednio zaakceptowany społecznie,
- rozpoczęcie pierwszej fazy reformy rolnej,
- działając systemem zachęt ekonomicznych - zwolnienia od podatku i kredytów bankowych, doprowadzenie do powstawania na wsi i w małych miastach silnego potencjału drobnych przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych zwłaszcza w branżach: produkcji podstawowych narzędzi i części maszyn rolniczych, wynajmu maszyn i usług rolniczych, wstępnego przetwórstwa produktów rolnych /młyny, olejarnie, gorzelnie/, przetwórstwa produktów rolnych i hodowlanych / w tym nie mniej niż 6 tys. większych młeczarni, dostarczających półfabrykatów młeczarniom dużym /, zakładów chłodniczych i transportowych - tak, aby oddziaływało to istotnie na przebieg zbiorów /jesienią 1982/,
- działając wyżej wskazanym systemem doprowadzić do powstawania silnego potencjału małych wytwórni materiałów budowlanych oraz małych i średnich przedsiębiorstw budowlanych i remontowych, tak aby rozpocynały one działalność od początku sezonu budowlanego /od wiosny 1982 /,
- spowodowanie podjęcia prac inwestycyjnych na obiektach sprzedanych przez państwo jak w pkt.I/5/a,
- wznowienie sukcesywnie prac inwestycyjnych, finansowanych z Petyzacji Inwestycyjnej, jak w pkt.I/5/b,
- zakończenie zasadniczej fazy redukcji pracowniczych w taki sposób, aby ogół pracowników produkcyjnych oraz osób zdalnych do działalności produkcyjnej i usługowej podjął społecznie użyteczną pracę. W tym celu wykorzystać Fundusz Aktywizacji Gospodarczej,
- kontynuowanie systemu reglamentacji z przewidzianymi zmianami, jak w pkt.III/11

d. demokratyzacja systemu politycznego:

- zakończenie procesu przywracania praworządności, jak w pkt. IV/1/a,b,d,
- zakończenie pierwszej fazy nowelizacji ustaw, jak w pkt. IV/1/c,
- kontynuowanie badań Komisji Państwowej /jak w pkt. IV/3/ , w taki sposób, aby ogłosić raporty o wydarzeniach 1956,1968,1970,1980 i przyczynach katastrofy gospodarczej, a pierwsze sprawy przeciwko osobom odpowiedzialnym skierować do sądu,
- zakończenie przygotowań do zwiększenia ilości miejsc w szkołach wyższych i dostępu do szkół podstawowych i średnich, jak w pkt. IV/9/c,d,
- zakończenie drugiej fazy poprawy zaopatrzenia w leki, uzyskując stan ogólny zadowalający,
- rozpoczęcie fazy pierwszej kompleksowych działań ochrony środowiska, doprowadzając w skali masowej do likwidacji zanieczyszczeń i szkod, jakie można usunąć bez angażowania wielkich nakładów finansowych.

4. T R E Ś C I A I S T A - do 15 miesięcy realizacji /1.07.82 - 31.12.82/

W tej fazie osiągnięta zostanie trwała stabilizacja gospodarstwa i zakończony kryzys ekonomiczny. W szczególności odwrócona zostanie inflacja, znacznie wzrastać wartość złotego, napływ towarów na rynek będzie kolejno w poszczególnych asortymentach

przewyższając zapotrzebowanie, wzrośnie w sposób poważny opłacalny eksport. Odbije się to zasadniczo na wzroście stopy życiowej społeczeństwa. Dalsza aktywizacja gospodarcza zapewni wzrost dochodów realnych oraz doprowadzi do odzyskania w pełni zdolności społecznej do podjęcia uzasadnionych gospodarczo lub społecznie procesów inwestycyjnych.

a. działania oszczędnościowe:

- pełna kontrola działań przewidzianych w części I.

b. nacjonalizacja gospodarki:

- utrwalenie systemu gospodarki znacjonalizowanej i uspołdzielonej, jak w części II,
- umocnienie społecznej własności podstawowych środków produkcji przez nadanie gospodarce uspołecznionej /sektor I i II/ w pełni samorządnego i społecznego charakteru poprzez oparcie jej o samorządy pracownicze oraz dominującą rolę w gospodarce narodowej przez uwolnienie się od zajęć ubocznych i pozornych oraz odzyskanie wysokiej produktywności,

c. działania ekonomiczne:

- kontynuacja I fazy reformy rolnej. Likwidacja i parcelacja pozbiorach nierentownych PGR,
- przeprowadzenie zbiorów tak, aby straty w zebranych płodach ograniczyć o 1/5 średniej wieloletniej,
- doprowadzenie do pełnego wykorzystania potencjału średniego przemysłu tak, aby cały jego potencjał wszedł na drogę zgodną z prawami ekonomicznymi,
- zakończenie rozbudowy sieci handlowej i usługowej tak, aby zaspokoiła minimum potrzeb społecznych we wszystkich branżach,
- ożywienie działalności inwestycyjnej i zabezpieczenie inwestycji przerwanych,
- zdecydowane powiększenie wyników budownictwa mieszkaniowego i remontowo-budowlanego tak, aby uzyskać w ciągu roku kalendarzowego 250 tys. nowych mieszkań, a 100 tys. mieszkań wyremontować,
- w miarę osiągania równowagi rynkowej, system reglamentacji będzie wygasnąć i w zasadzie do końca tej fazy /do 31.12.82/ powinien zostać zakończony.

d. demokratyzacja systemu społecznego:

- zakończenie nowelizacji ustaw, jak w pkt. IV/1/c,
- kontynuowanie prac Komisji Państwowej, jak w pkt. IV/3 - kolejne sprawy kierując do sądów,
- od nowego roku akademickiego- 1982/83 - zwiększenie ilości miejsc na studiach wyższych o 35%,
- poszerzenie dostępu młodzieży do szkół średnich o 25%, w tym do liceów ogólnokształcących o 40%,
- zapewnienie wzrostu ilości młodzieży do lat 11 pobierających naukę w szkołach na terenie miejsca zamieszkania do 95% ogółu tej młodzieży,
- zakończenie III fazy poppywy zaopatrzenia w leki, uzyskując stan ogólny dobry,
- rozpoczęcie II fazy kompleksowych działań ochrony środowiska, opartej o przedsięwzięcia wymagające nakładów średniej skali.

WYDAWNICTWO
POLSKIE

KRAKÓW